

โครงการฝึกงานผู้นำเยาวชนเกษตรกรไทยในประเทศญี่ปุ่น

1. ความเป็นมาของโครงการฯ

สำนักงานเกษตรต่างประเทศ (2553) ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาของโครงการฯ โดยเริ่มเมื่อต้นปี พ.ศ. 2524 นายเซนโกะ ชูซูกิ อธิบดีนายกรัฐมนตรียุคญี่ปุ่นได้เดินทางมาเยือนประเทศในกลุ่มอาเซียน และได้รับเริ่มโครงการฝึกอบรมเกษตรกรไทยในครอบครัวเกษตรกรญี่ปุ่นขึ้น โดยมีเป้าหมายในการกระชับความสัมพันธ์และพัฒนาการเกษตร การพัฒนาชนบท การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในกลุ่มอาเซียน ซึ่งต่อมาทางสมาคมความร่วมมือนานาชาติด้านการเกษตรและป่าไม้ (AICAF) และสมาคมความร่วมมือเกษตรกรนานาชาติ (KOKUSAI NOYUKAI) ได้พิจารณาเห็นชอบและร่วมกันดำเนินโครงการฝึกอบรมเยาวชนเกษตรกรแห่งอาเซียนขึ้นในลักษณะการเรียนรู้จากการฝึกงานในฟาร์ม (on – the – job training) กับครอบครัวเกษตรกรญี่ปุ่น เพื่อส่งเสริมความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการทำการเกษตร การแนะนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจอันดีและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างเกษตรกรญี่ปุ่นและประเทศในกลุ่มอาเซียน ทั้งนี้ โดยพิจารณาว่ากุญแจสำคัญของการพัฒนาชนบทก็คือการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการเกษตรและการพัฒนาเกษตรกรผู้ใช้เทคโนโลยี ประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในด้านการพัฒนาเกษตรตั้งแต่ในระดับย่อย ก็สืบเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการเกษตรและการพัฒนาความรู้ของเกษตรกร และวิธีการหนึ่งที่ได้มีการดำเนินการในประเทศญี่ปุ่นเพื่อเสริมสร้างความรู้แก่เกษตรกร คือ การส่งเกษตรกรญี่ปุ่นไปฝึกอบรมในต่างประเทศ โดยพักอาศัยอยู่กับครอบครัวเกษตรกรในประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก สวิตเซอร์แลนด์ ออสเตรเลีย ฯลฯ เมื่อเกษตรกรเหล่านี้เดินทางกลับประเทศ ก็ได้มีการนำเอาความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับปรุงการประกอบอาชีพเกษตรกรของตนให้ดีขึ้น พร้อมกันนั้นก็ได้มีการเผยแพร่ความรู้ที่ได้นั้นต่อเพื่อนเกษตรกร จากประสบการณ์และความสำเร็จเหล่านี้ ทางสมาคมทั้งสองจึงพิจารณาเห็นสมควรดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่เยาวชนชนบทที่ประกอบอาชีพเกษตรกรในกลุ่มประเทศอาเซียนในรูปของทุนฝึกอบรมลักษณะเดียวกัน โดยได้เลือกดำเนินการเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2526 ภายใต้ชื่อโครงการฝึกอบรมเกษตรกรไทยในครอบครัวเกษตรกรญี่ปุ่น โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กองการเกษตรต่างประเทศ (หรือสำนักงานการเกษตรต่างประเทศในปัจจุบัน) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินโครงการและเป็นหน่วยงานหลัก ต่อมาในปี พ.ศ. 2527 โครงการนี้ได้ขยายไปสู่ประเทศอาเซียนอื่นๆ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์

ในปี พ.ศ. 2531 สภาแลกเปลี่ยนทางการเกษตรประเทศญี่ปุ่น (The Japan Agricultural Exchange Council : JAEC) จึงได้ก่อตั้งขึ้น และเป็นหน่วยงานที่เข้ามารับผิดชอบดำเนินโครงการสืบต่อจาก AICAF และ KOKUSAI NOYUKAI ต่อมาภายหลังได้มีการเปลี่ยนชื่อโครงการใหม่ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นเป็นโครงการฝึกงานผู้นำเยาวชนเกษตรกรไทยในประเทศญี่ปุ่น (The ASEAN Young Farm Leaders Training Program in Japan) และโครงการนี้ได้มีการดำเนินการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้ และมีเยาวชนเกษตรกรได้เข้าร่วมโครงการและได้ไปฝึกงานในประเทศญี่ปุ่นแล้วจำนวนทั้งสิ้น 563 คน (ข้อมูลปี 2558)

2. การดำเนินงาน

ปัจจุบันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้ สำนักงานเกษตรต่างประเทศ เป็นหน่วยหลักในการบริหารและติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ และให้การดูแลและสนับสนุนเยาวชนเกษตรกรระหว่างการศึกษาและภายหลังผ่านการศึกษาจากประเทศญี่ปุ่น การติดตามและประเมินผลโครงการ จัดกิจกรรมและการต่อยอดโครงการเพื่อส่งเสริมบทบาทของผู้นำเยาวชนที่ผ่านการฝึกงานจากประเทศญี่ปุ่นในการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยการนำความรู้และประสบการณ์ด้านการเกษตรที่ได้รับมาถ่ายทอดสู่ชุมชนตามความเหมาะสม ในปี พ.ศ. 2556 ได้มีการปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร โครงการฝึกงานผู้นำเยาวชนเกษตรกรไทยในประเทศญี่ปุ่น โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมชลประทาน กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และศูนย์ส่งเสริมเยาวชนเกษตรกร จังหวัดกาญจนบุรี เป็นกรรมการ และมีผู้อำนวยการสำนักงานเกษตรต่างประเทศเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่ในการคัดเลือกเยาวชนเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ และมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร โดยศูนย์ส่งเสริมเยาวชนเกษตรกร อำเภอบางมั่ง จังหวัดกาญจนบุรี จัดการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เยาวชนเกษตรกรก่อนการเดินทางไปฝึกงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น อาทิ ความรู้พื้นฐานด้านการเกษตร ภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น และอื่นๆ

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อให้ผู้นำเยาวชนเกษตรกรได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติงานจริงในฟาร์มเกษตรกรญี่ปุ่น
- 3.2 เพื่อให้ผู้นำเยาวชนเกษตรกรได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ การบริหารจัดการ และระบบการรวมตัวเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพของกลุ่มเกษตรกรญี่ปุ่น
- 3.3 เพื่อให้ผู้นำเยาวชนเกษตรกรนำประสบการณ์ต่างๆ และความรู้ความชำนาญที่ได้รับ ตลอดจนแนวความคิดในการดำเนินชีวิตจากประเทศญี่ปุ่นมาประยุกต์ใช้ เพื่อปรับปรุง พัฒนาการประกอบอาชีพด้านการเกษตรของตนเองในประเทศไทย
- 3.4 เพื่อให้ผู้นำเยาวชนเกษตรกรมีทัศนคติที่ตีรวมทั้งแนวความคิดในการทำงานด้านการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความแข็งแกร่งอดทนต่อการทำงาน และตรงต่อเวลา
- 3.5 เพื่อให้ผู้นำเยาวชนเกษตรกรได้มีโอกาสเก็บเกี่ยวประสบการณ์แปลกใหม่ เป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเกษตรกรของทั้งสองประเทศด้วย

4. ขั้นตอนในการดำเนินงานโครงการ

โครงการฝึกงานผู้นำเยาวชนเกษตรกรไทยในประเทศญี่ปุ่น เป็นโครงการระหว่างประเทศซึ่งดำเนินการเป็นประจำทุกปี และมีกำหนดเวลาการปฏิบัติงานที่แน่นอน ดังนั้น หน่วยงานทุกๆ ฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทุกระดับ ผู้นำเยาวชนเกษตรกร และฝ่ายผู้ปกครอง จำเป็นต้องมีความเข้าใจในรายละเอียดของโครงการ แนวทางการดำเนินงานและขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างละเอียด เพื่อให้การดำเนินงาน

โครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนดไว้ โดยขั้นตอนการดำเนินงานสามารถจำแนกเป็นหัวข้อสำคัญๆ ได้ดังนี้

4.1 การคัดเลือกผู้นำเยาวชนเกษตรเข้าร่วมโครงการ

4.1.1 หลักเกณฑ์การคัดเลือก

การคัดเลือกผู้นำเยาวชนเกษตรเข้าร่วมโครงการนับว่าเป็นกระบวนการขั้นต้นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากสามารถส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการในภาพรวมและต่อผลสำเร็จของผู้นำเยาวชนเกษตรในรายบุคคล ทั้งนี้ เนื่องจากเยาวชนเกษตรที่ผ่านการคัดเลือกจะต้องไปใช้ชีวิตอยู่ในต่างประเทศเป็นเวลานาน ห่างจากครอบครัวและสภาพแวดล้อมที่คุ้นเคย มีความแตกต่างกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของครอบครัวญี่ปุ่น และต้องทำงานหนักในฟาร์ม หากไม่มีความพร้อมจะทำให้เกิดปัญหาในระหว่างการฝึกงาน หรือไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับครอบครัวญี่ปุ่นได้ ดังนั้น ผู้นำเยาวชนเกษตรที่จะเข้าร่วมโครงการจึงต้องมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นและสามารถใช้ชีวิตในประเทศญี่ปุ่นในระหว่างการฝึกงานได้อย่างมีความสุขสบายพอสมควร ทาง JAEC และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และข้อพิจารณา ในการคัดเลือกผู้นำเยาวชนเกษตรเข้าร่วมโครงการ(ปี 2559) ซึ่งต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติครบทุกข้อตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. อายุไม่เกิน 27 ปี (ในวันสอบคัดเลือก) และจบการศึกษาภาคบังคับเป็นอย่างต่ำ (ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่าขึ้นไป)
2. สามารถเข้าร่วมโครงการได้ครบตามที่กำหนดไว้
3. มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงและมีสุขภาพจิตดี
4. มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ดี กล้าแสดงออก
5. ไม่มีพันธุะทางการทหารระหว่างการฝึกอบรมและการฝึกงานในประเทศญี่ปุ่น
6. มีประสบการณ์ในการทำงานภาคเกษตรจริงอย่างน้อย 2 ปี นับถึงวันสมัคร และจะต้องกลับมาทำกิจกรรมเกษตรเพื่อเป็นเกษตรกรผู้นำในท้องถิ่นต่อไป
7. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ มีทัศนคติที่ดีต่อโครงการ และมีความตั้งใจจริงกับการฝึกงาน พร้อมที่จะปรับเปลี่ยนตนเองให้สอดคล้องกับการฝึกงานและการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศญี่ปุ่น
8. ไม่มีโรคติดต่อหรือโรคประจำตัวร้ายแรง ตาไม่บอดสี (โดยมีใบรับรองแพทย์ประกอบ)
9. ไม่อยู่ระหว่างการต้องโทษคดีอาญา
10. บิดา มารดา หรือผู้ปกครองให้การสนับสนุน และยินยอมค้ำประกันการปฏิบัติตามระเบียบของโครงการ และมีองค์กรในท้องถิ่นให้การรับรองคุณสมบัติ
11. มีผู้ค้ำประกันการเข้าร่วมโครงการในวงเงิน 50,000 บาท ทั้งนี้ เมื่อได้รับการคัดเลือกไปฝึกงานที่ประเทศญี่ปุ่นแล้ว หากเยาวชนเกษตรไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขและเดินทางกลับก่อนจะต้องรับผิดชอบค่าบัตรโดยสารเครื่องบินเอง และต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จากวงเงินค้ำประกัน 50,000 บาท

4.1.2 การประชาสัมพันธ์

หน่วยงานที่มีส่วนร่วมในโครงการฯ ได้แก่ กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด 7 แห่ง ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์เครือข่ายการเรียนรู้ด้านการเกษตรของชมรมผู้ผ่านการฝึกงานในประเทศญี่ปุ่น คือ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ลพบุรี ยโสธร ระยอง ฉะเชิงเทรา และพัทลุง รับผิดชอบดูแลแจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ในทุกระดับ

4.1.3 การคัดเลือกเยาวชนเกษตร

ผู้สนใจที่มีคุณสมบัติตามข้อกำหนด สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการได้ตามหน่วยงานในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ คือ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด โดยนำหลักฐานเอกสารดังต่อไปนี้

1. สำเนาทะเบียนบ้าน
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
3. รูปถ่ายปัจจุบันไม่เกิน 6 เดือน ขนาด 2 นิ้ว จำนวน 2 รูป
4. หลักฐานทางการทหาร (สค.9, สค.43)
5. ใบรับรองแพทย์
6. หนังสือรับรองคุณสมบัติ
7. ใบสมัครเข้าร่วมโครงการ

การคัดเลือกผู้สมัครเข้าร่วมโครงการของแต่ละหน่วยงาน (กรม) จะมีรายละเอียดแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เยาวชนเกษตรที่ผ่านการคัดเลือกเป็นตัวแทนของหน่วยงานจะต้องเข้ารับการสอบคัดเลือกจากคณะกรรมการกลางหรือคณะกรรมการบริหารโครงการฝึกงานผู้นำเยาวชนเกษตรไทยในประเทศญี่ปุ่น ประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักงานเกษตรต่างประเทศ กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และชมรมผู้ผ่านการฝึกงานในประเทศญี่ปุ่น อีกครั้งหนึ่ง

และเมื่อผ่านการคัดเลือกแล้ว เยาวชนเกษตรที่ผ่านการคัดเลือกจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมพื้นฐานด้านการเกษตรและภาษาญี่ปุ่น และสอบประเมินผลหลังจากจบหลักสูตร โดยผู้ที่มีผลการประเมินผ่านตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกลางกำหนด จะเป็นผู้มีสิทธิ์ได้เดินทางไปฝึกงานในประเทศญี่ปุ่น

4.2 การอบรมพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงานในประเทศญี่ปุ่น

ศูนย์ส่งเสริมเยาวชนเกษตร จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดราชบุรี กรมส่งเสริมการเกษตร ได้รับมอบหมายภารกิจในการจัดการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมแก่ผู้นำเยาวชนเกษตรไทยก่อนการเดินทางไปฝึกงาน ตามโครงการฝึกงานผู้นำเยาวชนเกษตรไทยในประเทศญี่ปุ่น ที่ดำเนินการโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 ถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2558) รวมระยะเวลา 30 ปี

4.2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้นำเยาวชนเกษตร มีความรู้และเข้าใจในแนวคิดและแนวทางปฏิบัติของโครงการฝึกงานผู้นำเยาวชนเกษตรไทยในประเทศญี่ปุ่น มีความสามารถในการสื่อสารภาษาญี่ปุ่นได้ในระดับพื้นฐานที่สามารถพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ ได้ด้วยตนเอง มีความสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีและ

วิถีชีวิตของชาวญี่ปุ่น มีการพัฒนาระเบียบวินัยและสุขภาพเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในการฝึกปฏิบัติงานระยะยาว

4.2.2 หลักสูตรการฝึกอบรม

หลักสูตรการฝึกอบรม ประกอบด้วยเนื้อหาที่สำคัญ คือ

1) ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น

ในระยะเริ่มแรก (พ.ศ. 2526 – พ.ศ. 2527) การฝึกอบรมด้านภาษาใช้เวลาฝึก อบรมเพียง 10 วัน โดยผู้เชี่ยวชาญจากญี่ปุ่น ซึ่งเป็นระยะเวลาที่สั้นมาก และไม่มีตำราที่เป็นมาตรฐาน ผู้เข้ารับการอบรมต้องใช้วิธีท่องจำศัพท์โดยใช้คำอ่านเป็นภาษาไทย ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมา ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาความรู้ด้วยตนเองได้ และเวลาไปฝึกงานก็มีข้อผิดพลาดหรือจุดอ่อนซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากจุดด้อยด้านภาษา คือ วินัยและความขยันอดทน ต่อมา ในปี พ.ศ. 2528 จึงได้พัฒนาปรับปรุงโดยใช้ตำราเรียนมาตรฐานที่นำมาจากประเทศญี่ปุ่นที่จัดสอนสำหรับนักฝึกงานต่างประเทศ คือ “Nihongo no Kiso” สอนให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถพูด อ่าน และเขียนภาษา “Hiragana” และ “Katakana” ในกรณีนี้นักฝึกงานสามารถนำไปพัฒนาการเรียนของตนเองได้โดยต่อเนื่องในประเทศญี่ปุ่น และได้ขอความช่วยเหลือจากศิษย์เก่าผู้ผ่านการฝึกงานจากประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้สอน และครูฝึกอาสาสมัครญี่ปุ่น The Japan Oversea Cooperation Volunteer (JOCV) ครูผู้สอนจากสถาบันการศึกษา ครูผู้สอนจากสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทยญี่ปุ่น ฯลฯ ตำราและวัสดุอุปกรณ์ได้รับการสนับสนุนจาก JAEC และ The Japan Foundation

2) ด้านการดำเนินชีวิตฝึกงาน

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักฝึกงานสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตในประเทศญี่ปุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเน้นหนักด้านการฝึกปฏิบัติงานเกษตรอย่างเป็นระบบ ฝึกใช้เครื่องจักรกลการเกษตร ฝึกระเบียบวินัย เรียนรู้วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินชีวิตในสังคมชุมชนเกษตรของญี่ปุ่น การฝึกและพัฒนาสุขภาพร่างกาย ความสามัคคีและการรวมกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยวิชาการและกิจกรรม คือ วิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่น วัฒนธรรมไทย วิชาการสหกรณ์ วิชาการใช้เครื่องจักรกลเกษตรอย่างปลอดภัย การฝึกปฏิบัติ งานเกษตรประจำวัน การทดลองฝึกงานเกษตรในฟาร์มของเกษตรกร การออกกำลังกาย การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสถานที่ฝึกอบรม การทัศนศึกษา การฝึกระเบียบประจำวันและการตรงต่อเวลา ฯลฯ

3) กิจกรรมตามหลักสูตรการฝึกอบรม

ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียน การฝึกปฏิบัติและการศึกษาดูงาน ดังนี้

ภาคทฤษฎี กิจกรรมภาคบรรยาย จำนวน 447 ชั่วโมง ประกอบด้วยหัวข้อ 7 วิชา คือ

1. โครงการฝึกงานผู้นำเยาวชนเกษตรในประเทศญี่ปุ่น 3 ชั่วโมง
2. แนวทางปฏิบัติในการฝึกงานในประเทศญี่ปุ่น 3 ชั่วโมง
3. ภาษาญี่ปุ่น 70 วันๆ ละ 6 ชั่วโมง รวม 420 ชั่วโมง
4. วัฒนธรรมญี่ปุ่น 6 ชั่วโมง
5. ประสบการณ์การฝึกงานในฟาร์มเกษตรกรญี่ปุ่น 3 ชั่วโมง
6. อุดมการณ์ หลักการและแนวทางของสหกรณ์การเกษตร 3 ชั่วโมง
7. การเตรียมตัวในการเดินทางไปฝึกงานในต่างประเทศ 3 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ กิจกรรมการปฏิบัติ จำนวน 275.5 ชั่วโมง ประกอบด้วย

1. การฝึกปฏิบัติงานในฟาร์มเกษตรกรผู้สำเร็จการฝึกงานจากประเทศญี่ปุ่น

10 วัน จำนวน 80 ชั่วโมง

2. การฝึกปฏิบัติงานในศูนย์ 75 วันๆ ละ 1.5 ชั่วโมง รวม 112.5 ชั่วโมง

3. การฝึกพัฒนาสุขภาพร่างกาย 75 วันๆ ละ 1 ชั่วโมง รวม 75 ชั่วโมง

4. การทัศนศึกษาฟาร์มเกษตรกรผู้ประสบผลสำเร็จ 1 วัน รวม 8 ชั่วโมง

4.2.3 ระยะเวลาการจัดฝึกอบรม

ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม ประมาณ 3 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนมีนาคม ของทุกปี

5. การอบรมขั้นพื้นฐานก่อนเข้าฝึกงานในฟาร์มเกษตรกรญี่ปุ่น

เมื่อเยาวชนเกษตรเดินทางไปถึงประเทศญี่ปุ่น จะต้องเข้ารับการทดสอบความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน ร่วมกับเยาวชนเกษตรจากประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ และเข้ารับการอบรม ภาษาตลอดจนความรู้ อื่นๆ เพิ่มเติม ณ ศูนย์ฝึกอบรมการเกษตร เมืองอิบารากิ จากนั้น จึงแยกย้ายกันไปฝึกงานในฟาร์มเกษตรกรญี่ปุ่น ในจังหวัดต่างๆ ตามสาขาอาชีพที่ตนสนใจ เช่น พืชผักและเพาะชำกล้าไม้ ไม้ตัดดอก ข้าวและพืชผัก ไม้กระถาง แอปเปิ้ล และข้าว เลี้ยงสุกร เลี้ยงโคนม โคเนื้อ เป็นต้น เยาวชนเกษตรจะต้องพักอาศัยอยู่กับครอบครัวเกษตรกร ญี่ปุ่นเสมือนสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัว ปฏิบัติงานในฟาร์มตามที่ครอบครัวมอบหมายเพื่อเรียนรู้เทคนิคการผลิต การจัดการฟาร์ม สหกรณ์การเกษตร และการทำธุรกิจเกษตร ตลอดจนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน เป็นเวลา 4 เดือน จึงเดินทางไปเข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อทบทวนความรู้และทักษะอื่นๆ เพิ่มเติม และประเมินผล ความก้าวหน้า ณ ศูนย์ฝึกอบรมการเกษตร เมืองอิบารากิ เป็นครั้งที่ 2 ในเดือนสิงหาคมของแต่ละปี แล้วกลับไป ฝึกงานในครอบครัวเกษตรกรต่อจากเดิมจนครบกำหนดเวลา

ก่อนเดินทางกลับ The Japan Agricultural Exchange Council (JAEC) จะจัดให้มีการสัมมนาเยาวชนเกษตร ที่อาศัยอยู่กับครอบครัวเกษตรกรในพื้นที่แต่ละเขต จากนั้นจึงเดินทางมาร่วมงานสัมมนา เพื่อสรุปผลการฝึกงาน และรับประกาศนียบัตรในพิธีปิด ณ เมืองชิบะและโตเกียว แล้วจึงเดินทางกลับประเทศไทย

กำหนดการฝึกอบรมในประเทศญี่ปุ่น

ช่วงระยะเวลา	กิจกรรมฝึกอบรม	รายละเอียด
เมษายน	ฝึกอบรมพื้นฐาน (Basic Training)	ปฐมนิเทศ รายละเอียดโครงการ วิธีชีวิตญี่ปุ่น ภาษาญี่ปุ่น การใช้เครื่องจักรกลเกษตร
เมษายน – สิงหาคม	ฝึกปฏิบัติงานในฟาร์ม เกษตรกร (Practical Training)	ฝึกปฏิบัติงานจริง เพื่อทักษะด้านเทคนิคการผลิต การจัดการฟาร์ม สหกรณ์การเกษตร ธุรกิจเกษตร การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
สิงหาคม	การฝึกอบรมในสถาบัน วิชาการ (Academic Training)	บรรยาย การปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ เศรษฐศาสตร์เกษตร และ การบริหารจัดการฟาร์ม สหกรณ์การเกษตร การทดลองด้านพืช ฯลฯ
สิงหาคม – กุมภาพันธ์	ฝึกปฏิบัติงานในฟาร์ม เกษตรกร (Practical Training)	ฝึกปฏิบัติงานจริง เพื่อทักษะด้านเทคนิคการผลิต การจัดการฟาร์ม สหกรณ์การเกษตร ธุรกิจเกษตร การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
สิงหาคม – กุมภาพันธ์	สัมมนารายภาค (Regional Seminar)	ประชุม สัมมนา ศึกษาดูงานในสถานทดลองและฟาร์มชั้นนำ จัดโดยกลุ่มเกษตรกรเจ้าภาพส่วนจังหวัด 2 ครั้ง
กุมภาพันธ์	สัมมนาและปิดอบรม	ศึกษาดูงาน สรุปรายงาน พิธีปิด

6. การติดตามนิเทศงาน

เมื่อเยาวชนเกษตรเดินทางไปฝึกงานในประเทศญี่ปุ่น จะมีการติดตามนิเทศงานเป็นระยะๆ ดังนี้

6.1 สำนักการเกษตรต่างประเทศ จะทำหน้าที่ติดต่อส่งข่าวสาร เช่น ส่งจดหมายโต้ตอบ ส่งหนังสือ (ภาษาไทย) ให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ระหว่างการฝึกงานแก่เยาวชนเกษตรระหว่างการฝึกงานที่ประเทศญี่ปุ่น

6.2 การเยี่ยมเยียนเยาวชนเกษตรระหว่างการฝึกงานของเจ้าหน้าที่สำนักการเกษตรต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ตามแต่จะได้รับการอนุมัติในแต่ละปี) ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งจะเดินทางไปติดตามความก้าวหน้าของเยาวชนเกษตรในช่วงของการฝึกอบรมความรู้ ณ เมืองอิบารากิ (ประมาณเดือนสิงหาคม)

6.3 การเยี่ยมเยียนเยาวชนเกษตรของเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรประจำกรุงโตเกียว

6.4 ภายหลังจากเดินทางกลับประเทศไทยแล้ว ผู้นำเยาวชนเกษตรผู้ผ่านการฝึกงาน จะได้นำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกงานไปปรับใช้ และพัฒนากิจกรรมของตนเอง โดยชมรม ผู้ผ่านการฝึกงานด้านการเกษตรในประเทศญี่ปุ่น และศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรของชมรมฯ จะติดตามและประสานงานกับนักฝึกงาน ในฐานะสมาชิกของชมรมฯ ต่อไป

6.5 สำนักการเกษตรต่างประเทศ จะจัดกิจกรรมหรือ โครงการต่อยอดเพื่อพัฒนาและเสริมประสิทธิภาพด้านอาชีพของผู้นำเยาวชนเกษตรที่ผ่านการฝึกงานในประเทศญี่ปุ่นด้วย